

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Юридичний факультет

Кафедра кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

КРИМІНАЛІСТИКА

підготовки бакалавра

спеціальності 262 Правоохоронна діяльність

освітньо-професійної програми Правоохоронна діяльність

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Криміналістика» підготовки бакалавра, галузі знань 26 Цивільна безпека, спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, за освітньо-професійною програмою Правоохоронна діяльність.

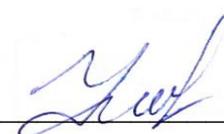
Розробник: Гусак Андрій Петрович, професор кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки, доктор юридичних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:

 (к.ю.н., доц. Фідря Ю.О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності (протокол № 01 від 28 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри: (к.ю.н., доц. Фідря Ю. О.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність, освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 14 год.
		Практичні (семінарські) 16 год.
		Лабораторна робота 40 год
		Самостійна робота 70 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність, освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Лабораторна робота 10 год
		Самостійна робота 112 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

ППП: Гусак Андрій Петрович

Науковий ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

Контактна інформація: 0666234096

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК

Силабус ОК «Криміналістика» розроблений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність та спрямований на формування системи теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності у сфері кримінального судочинства. Предметом його вивчення є закономірності механізму вчинення кримінальних правопорушень, виникнення та руху криміналістично значущої інформації, а також способи її виявлення, фіксації, дослідження, оцінки та використання у процесі досудового розслідування і судового розгляду.

Зміст освітнього компонента охоплює основні положення криміналістичної науки, криміналістичної техніки, тактики та методики розслідування кримінальних правопорушень, що забезпечує формування у здобувачів освіти здатності аналізувати слідчі ситуації, приймати обґрунтовані процесуальні рішення та застосовувати криміналістичні засоби і методи у практичній юридичній діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок у сфері криміналістики, необхідних для ефективного розкриття, розслідування та попередження кримінальних правопорушень, а також для застосування криміналістичних засобів, методів і прийомів у професійній діяльності. Освітній компонент спрямований на розвиток логічного й критичного мислення, уміння аналізувати слідчі ситуації, обґрунтовувати процесуальні рішення та використовувати криміналістичні знання у кримінальному провадженні.

Завдання освітнього компонента полягають у засвоєнні здобувачами освіти основних положень криміналістичної науки, формуванні уявлення про закономірності механізму вчинення кримінальних правопорушень і виникнення криміналістично значущої інформації, а також у набутті вмінь виявляти, фіксувати, вилучати, досліджувати, оцінювати та використовувати докази. У процесі вивчення ОК здобувачі освіти опановують криміналістичну техніку, тактику та методику розслідування, набувають навичок застосування тактичних прийомів під час проведення слідчих (розшукових) дій і використання спеціальних знань у кримінальному провадженні, що забезпечує їх підготовку до практичної діяльності у сфері кримінального судочинства.

3. Компетентності (ЗК, СК) та результати навчання (РН)

У результаті вивчення освітнього компонента «Криміналістика» у здобувачів освіти формуються загальні та спеціальні компетентності, а також досягаються програмні результати навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1);

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК2);

здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК4);

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК5);

здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК8);

здатність працювати в команді (ЗК9)

Спеціальні компетентності (СК):

здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ (СК3)

здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел (СК4)

здатність визначити придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК5)

здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційні-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань (СК8);

здатність визнавати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності (СК11);

здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій (СК13)

Програмні результати навчання (ПРН):

розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності (ПРН1)

формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях (ПРН4)

здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань (ПРН8)

виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН 10)

знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи (ПРН13)

застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження (ПРН18)

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі набудуть таких **soft skills**: уміння чітко, логічно і стисло формулювати думку; здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми; навички активного слухання; здатність до критичного мислення та аналізу; здатність працювати в умовах обмеженого часу; уміння застосовувати норми права в конкретних ситуаціях; здатність до комплексної оцінки ситуації та наслідків прийнятих рішень; здатність обґрунтовувати юридичні рішення; навички побудови юридичних аргументів; здатність етично та відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту для пошуку, аналізу та обробки інформації у сфері правоохоронної діяльності, усвідомлюючи можливості та обмеження цих технологій.

Цьому сприяють такі методи навчання: дискусії, ситуаційний аналіз, мозкові атаки тощо.

4. Структура освітнього компонента

Денна (очна) форма здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Загальні положення криміналістики та криміналістична техніка							
Тема 1. Предмет, система і завдання криміналістики. Версії, планування	22	2	4	-	14	2	Пр1/1 б Пр2/1 б
Тема 2. Судова фотографія і відеозапис. <i>Лабораторна робота 1. Огляд місця події</i>	28	4	2	6	14	2	Пр3/1 б Лаб.1/8 б
Тема 3. Судова балістика, дактилоскопія, трасологія, габітологія. <i>Лабораторна робота 2. Судова балістика</i> <i>Лабораторна робота 3. Дактилоскопія</i> <i>Лабораторна робота 4. Трасологія</i> <i>Лабораторна робота 5. Габітологія</i>	40	4	2	22	10	2	Пр4/1 б Лаб.2/9 б Лаб.3/9 б Лаб.4/9 б Лаб.5/9 б
Модульна контрольна робота 1							15 б
Разом за модулем 1	90	10	8	28	38	6	63 б
Змістовий модуль 2. Криміналістична тактика та спеціальні дослідження							
Тема 4. Криміналістична тактика слідчих (розшукових) дій. Методика розслідування	30	2	4	-	22	2	Пр5/1 б Пр6/1 б
Тема 5. ТК-дослідження документів і письма <i>Лабораторна робота 6. Техніко-криміналістичне дослідження документів</i> <i>Лабораторна робота 7. Техніко-криміналістичне дослідження письма</i>	30	2	4	12	10	2	Пр7/1 б Пр8/1 б Лаб.6/9 б Лаб.7/9 б
Модульна контрольна робота 2							15 б
Разом за модулем 2	60	4	8	12	32	4	37 б
Всього годин/Балів	150	14	16	40	70	10	100 б

Заочна форма здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Загальні положення криміналістики та криміналістична техніка							
Тема 1. Предмет, система і завдання криміналістики. Версії, планування	35	2	2	-	28	3	Пр1/2 б
Тема 2. Судова фотографія і відеозапис. <i>Лабораторна робота 1. Огляд місця події</i>	35	2	2	4	24	3	Пр2/2 б Лаб.1/8 б
Тема 3. Судова балістика, дактилоскопія, трасологія, габітологія. <i>Лабораторна робота 2. Судова балістика</i> <i>Лабораторна робота 3. Дактилоскопія</i> <i>Лабораторна робота 4. Трасологія</i> <i>Лабораторна робота 5. Габітологія</i>	40	-	-	6	30	4	Лаб.2/9 б Лаб.3/9 б Лаб.4/9 б Лаб.5/9 б

Модульна контрольна робота 1							15 б
Разом за модулем 1	110	4	4	10	82	10	63 б
Змістовий модуль 2. Криміналістична тактика та спеціальні дослідження							
Тема 4. Криміналістична тактика слідчих (розшукових) дій. Методика розслідування	20	-	2	-	16	2	Пр3/2 б
Тема 5. ТК-дослідження документів і письма <i>Лабораторна робота 6. Техніко-криміналістичне дослідження документів</i> <i>Лабораторна робота 7. Техніко-криміналістичне дослідження письма</i>	20	-	-	-	14	6	Лаб.6/9 б Лаб.7/9 б
Модульна контрольна робота 2							15 б
Разом за модулем 2	40	-	2	-	30	8	35 б
Реферат							2 б
Всього годин/Балів	150	4	6	10	112	18	100 б

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти спрямована на поглиблення теоретичних знань, формування навичок аналізу криміналістично значущої інформації та підготовку до практичних і лабораторних занять. У межах самостійного опрацювання передбачається:

опрацювання навчальної та наукової літератури з питань предмета, системи та завдань криміналістики, криміналістичних версій і планування розслідування;

вивчення теоретичних основ судової фотографії та відеозапису, особливостей фіксації обстановки місця події, підготовка до лабораторної роботи з огляду місця події;

самостійне опрацювання положень судової балістики, дактилоскопії, трасології та габітології, аналіз типових слідів і механізмів їх утворення, підготовка до виконання відповідних лабораторних робіт;

вивчення теоретичних засад техніко-криміналістичного дослідження документів і письма, опрацювання прикладів підроблення документів та почерку;

опрацювання питань криміналістичної тактики проведення слідчих (розшукових) дій, аналіз тактичних прийомів у типових слідчих ситуаціях;

аналіз методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень з урахуванням криміналістичних рекомендацій;

підготовка індивідуальних письмових завдань (аналітична записка, аналітичне есе, письмовий аналіз криміналістичної ситуації) у межах тематики курсу;

підготовка до модульних контрольних робіт та підсумкового контролю.

Тема 1. Предмет, система та завдання криміналістики. Криміналістичні версії.

опрацювати поняття, предмет і систему криміналістики;

проаналізувати співвідношення криміналістики з кримінальним правом і кримінальним процесом;

скласти письмово приклад криміналістичної версії та плану її перевірки.

Тема 2. Судова фотографія і відеозапис. Огляд місця події.

опрацювати види судової фотографії та правила застосування фото- і відеофіксації;

вивчити послідовність проведення огляду місця події;

підготувати алгоритм дій слідчого під час огляду місця події (у вигляді схеми або таблиці).

Тема 3. Судова балістика та дактилоскопія.

опрацювати класифікацію вогнепальної зброї та боєприпасів;

вивчити види слідів пострілу та їх криміналістичне значення;

опрацювати види папілярних узорів і способи виявлення та фіксації слідів рук.

Тема 4. Трасологія та габітологія.

опрацювати поняття та класифікацію слідів у трасології;
вивчити способи виявлення, фіксації та вилучення слідів взуття, знарядь злочину та транспортних засобів;
опрацювати основи габітології та ознаки зовнішності людини, що мають ідентифікаційне значення.

Тема 5. Техніко-криміналістичне дослідження документів і письма.

опрацювати види підроблення документів та способи їх виявлення;
вивчити ознаки справжності та підроблення письма і підписів;
проаналізувати приклади техніко-криміналістичного дослідження документів за навчальними матеріалами.

Тема 6. Криміналістична тактика слідчих (розшукових) дій.

опрацювати тактичні прийоми проведення допиту, обшуку та слідчого експерименту;
проаналізувати типові слідчі ситуації та можливі тактичні рішення;
підготувати письмовий аналіз однієї слідчої (розшукової) дії.

Тема 7. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

опрацювати загальні положення методики розслідування кримінальних правопорушень;
проаналізувати особливості початкового етапу розслідування окремого виду правопорушень;
підготувати аналітичну записку або індивідуальне письмове завдання (ІНДЗ/ІРС) за тематикою ОК.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з освітнього компонента «Криміналістика» здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки, затвердженого Вченою радою університету 26 червня 2025 року (протокол № 8) (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>).

Система оцінювання з освітнього компонента передбачає **поточний контроль та модульний контроль**, які забезпечують комплексну перевірку рівня засвоєння теоретичних знань і сформованості практичних умінь у сфері криміналістики.

Поточний контроль здійснюється у процесі виконання здобувачами освіти **практичних і лабораторних занять**, а також **індивідуальних письмових завдань**, і спрямований на оцінювання здатності застосовувати криміналістичні знання, методи та засоби у типових професійних ситуаціях. Поточний контроль реалізується у таких формах:

- **виконання практичних завдань під час практичних занять**, спрямованих на відпрацювання криміналістичних алгоритмів і дій;
- **виконання та захист лабораторних робіт**, пов'язаних із застосуванням криміналістичної техніки, методів виявлення, фіксації, вилучення та дослідження слідів і доказів;
- **виконання індивідуального завдання / індивідуальної роботи здобувача освіти (ІНДЗ/ІРС)** у формі аналітичної записки, аналітичного есе або письмового аналізу криміналістичної ситуації за тематикою курсу.

Модульний контроль здійснюється у формі **модульних контрольних робіт (МКР)** після завершення відповідних змістових модулів і спрямований на перевірку рівня засвоєння теоретичного матеріалу та здатності здобувачів освіти комплексно застосовувати криміналістичні знання.

Загальна максимальна кількість балів за освітній компонент становить 100 балів, які розподіляються між практичними заняттями, лабораторними роботами, індивідуальним завданням та модульними контрольними роботами відповідно до структури освітнього компонента. Підсумкова оцінка формується як сума балів, набраних здобувачем освіти за всі передбачені види навчальної діяльності.

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність здобувача освіти під час занять;
- своєчасне виконання завдань/робіт, щодо яких встановлено дедлайни.

Не допускається:

- ✓ пропуск занять без поважних причин;
- ✓ систематичні запізнення на заняття;
- ✓ користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативних актів та в інших навчальних цілях).

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

У межах освітнього процесу використання технологій штучного інтелекту здійснюється з урахуванням Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти (Міністерство цифрової трансформації України, МОН України, 2025). <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Пропущені практичні заняття (незалежно від поважності причини) перекладаються шляхом виконання завдань практичного заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях.

Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки (0 балів) можуть бути перекладені до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам),

індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Результати неформальної освіти можуть бути визнані здобувачу освіти за умови їх документального підтвердження (сертифікат, диплом, витяг) та відповідності змісту, обсягу й результатів навчання, передбачених освітнім компонентом «Криміналістика», окремим темам чи завданням.

Зокрема, можуть бути зараховані результати навчання, отримані під час проходження таких видів неформальної освіти, як:

- **професійні онлайн-курси/тренінги**, що розвивають компетентності, релевантні криміналістичній та правничій підготовці;

- **освітні програми з прав людини, кримінального права або цифрової безпеки;**

- **онлайн-освіта з питань аналізу доказів, кібербезпеки та розслідування.**

Приклади курсів і платформ, результати яких можуть бути предметом визнання (за наявності офіційного документа про проходження):

- **FutureLearn — «Introduction to Forensic Science» (University of Strathclyde):** онлайн-курс з криміналістичних наук/доказів. Сертифікат видається за умови виконання **90% кроків курсу та всіх оцінювань (assessments).**

- **FutureLearn — «Forensic Facial Reconstruction» (University of Sheffield):** онлайн-курс з ідентифікації особи та судово-експертних підходів; сертифікат передбачає виконання **90% кроків і всіх оцінювань**, також враховуються **оцінки за тести (assessment scores).**

- **Coursera — «Challenging Forensic Science: How Science Should Speak to Court» (University of Lausanne):** курс про криміналістичні докази й те, як наука має «говорити» у суді; на сторінці курсу прямо вказано **Assessments: 5 assignments** і наявність **shareable certificate.**

- **OpenLearn (The Open University) — «Forensic science and fingerprints»:** безоплатний курс про криміналістику й відбитки пальців; передбачено **free statement of participation on completion** (підтвердження завершення).

Зарахування здійснюється **лише за умови наявності оцінюваних елементів** (тести/assignments/assessment scores) або офіційного підтвердження завершення курсу.

Результати неформальної освіти можуть бути зараховані як виконання окремого практичного/індивідуального письмового завдання або частини самостійної роботи, якщо тематика курсу відповідає темам ОК «Криміналістика».

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній	до 5 балів

конференції, засіданні круглого столу, симпозіуму та іншому науковому заході	
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

V. Підсумковий контроль

Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 року (<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах у формі модульного контролю та екзамену.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання (контрольної роботи) та проводиться або під час навчального заняття (його частини).

Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 30 балів.

Під час складання екзамену здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

Допуском до складання іспиту є отримання здобувачем освіти протягом поточної роботи не менше 35 балів. Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацювати практичні роботи до дати іспиту під час основної сесії.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше, ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Якщо підсумкові бали поточного контролю та підсумкового модульного контролю становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, набрані бали можуть бути зараховані як підсумкова оцінка з ОК.

Екзамен проводиться в усній формі.

Перелік питань до екзамену

1. Поняття, предмет, система та завдання криміналістики.
2. Місце криміналістики в системі юридичних наук та її взаємозв'язок із кримінальним правом і кримінальним процесом.
3. Поняття криміналістичної ідентифікації та її значення для правоохоронної діяльності.
4. Криміналістичні версії: поняття, види, порядок висунення та перевірки.
5. Планування розслідування кримінальних правопорушень: зміст і значення.
6. Поняття та класифікація криміналістичної техніки.
7. Судова фотографія і відеозапис: поняття, види та криміналістичне значення.
8. Правила застосування технічних засобів фото- та відеофіксації під час слідчих (розшукових) дій.
9. Огляд місця події: поняття, завдання, стадії та учасники.
10. Тактика проведення огляду місця події.
11. Способи фіксації обстановки місця події та результатів огляду.
12. Судова балістика: предмет, завдання та об'єкти дослідження.
13. Класифікація вогнепальної зброї та боєприпасів.
14. Сліди пострілу та їх криміналістичне значення.
15. Дактилоскопія: поняття, завдання та наукові основи.
16. Папілярні узорі: класифікація та ідентифікаційне значення.
17. Способи виявлення, фіксації та вилучення слідів рук.

18. Трасологія: поняття, предмет і завдання.
19. Класифікація слідів у трасології.
20. Способи виявлення, фіксації та вилучення слідів взуття, транспортних засобів і знарядь злочину.
21. Габітологія: поняття та криміналістичне значення зовнішніх ознак людини.
22. Класифікація ознак зовнішності та їх використання у розшуковій діяльності.
23. Техніко-криміналістичне дослідження документів: поняття, завдання та об'єкти.
24. Види підроблення документів та способи їх виявлення.
25. Техніко-криміналістичне дослідження письма: поняття та завдання.
26. Ознаки письма та підпису, що мають ідентифікаційне значення.
27. Поняття криміналістичної тактики та її значення.
28. Тактичні прийоми проведення допиту та обшуку.
29. Криміналістичне забезпечення слідчого експерименту.
30. Поняття та структура методики розслідування кримінальних правопорушень.
31. Загальні положення методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.
32. Особливості початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень.
33. Поняття та види криміналістичної інформації.
34. Джерела криміналістичної інформації та їх процесуальне значення.
35. Поняття та класифікація слідів у криміналістиці.
36. Механізм слідоутворення та його значення для розслідування.
37. Техніко-криміналістичні засоби виявлення та фіксації слідів.
38. Поняття судової експертизи та її місце в кримінальному провадженні.
39. Види судових експертиз у кримінальному провадженні.
40. Процесуальний порядок призначення та проведення судової експертизи.
41. Участь спеціаліста у слідчих (розшукових) діях.
42. Поняття та види криміналістичних обліків.
43. Криміналістичні обліки органів досудового розслідування та їх значення.
44. Тактика проведення допиту свідка.
45. Тактика проведення допиту підозрюваного та обвинуваченого.
46. Тактика проведення обшуку та виїмки.
47. Тактика проведення пред'явлення для впізнання.
48. Тактика проведення слідчого експерименту.
49. Поняття та значення криміналістичної методики.
50. Класифікація методик розслідування кримінальних правопорушень.
51. Методика розслідування злочинів проти життя та здоров'я особи.
52. Методика розслідування злочинів проти власності.
53. Методика розслідування злочинів у сфері службової діяльності.
54. Методика розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї.
55. Особливості використання спеціальних знань у кримінальному провадженні.
56. Криміналістичне прогнозування та його значення для розслідування.
57. Забезпечення прав і свобод людини у процесі застосування криміналістичних засобів.
58. Етичні та правові межі застосування криміналістичних методів.
59. Сучасні напрями розвитку криміналістики.
60. Значення криміналістики для ефективної діяльності органів досудового розслідування.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти (екзамен)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання

82 – 89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	загалом хороша оцінка
67 -74	Задовільно	D	непогано
60 - 66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

90–100 балів – здобувач освіти демонструє ґрунтовне та системне володіння теоретичним матеріалом; вільно оперує понятійно-категоріальним апаратом криміналістики; правильно й аргументовано застосовує норми законодавства та криміналістичні методи; логічно, послідовно та повно розкриває екзаменаційні питання, наводить обґрунтовані висновки.

82–89 балів – здобувач освіти повно і правильно викладає теоретичний матеріал, володіє основною криміналістичною термінологією, знає нормативно-правові акти та загалом правильно їх застосовує; допускає незначні неточності або неповноту аргументації.

75–81 бал – здобувач освіти в основному володіє теоретичним матеріалом, розкриває екзаменаційні питання, однак виклад може бути недостатньо системним; допускає окремі неточності у формулюваннях чи аргументації, але загалом орієнтується в предметі та нормативно-правовому регулюванні.

67–74 бали – здобувач освіти демонструє базові знання з криміналістики, володіє основними поняттями та категоріями, однак відповідь є фрагментарною; застосування норм законодавства та криміналістичних положень не завжди є логічним або обґрунтованим.

60–66 балів – здобувач освіти має мінімально достатній рівень знань, знає окремі основні поняття та нормативно-правові акти, але відповідь є поверховою, з помітними прогалинами у розумінні матеріалу та недостатньою аргументацією.

0–59 балів – здобувач освіти не демонструє належного рівня засвоєння теоретичного матеріалу; не володіє основними поняттями та категоріями криміналістики; не вміє застосовувати норми законодавства та криміналістичні положення; відповідь є неповною або відсутньою.

Поточне оцінювання

№ п/п	Бали денна ф.н.	Бали заочна ф.н.	Пояснення
1	1	2	Практичне завдання виконано повністю та правильно; здобувач освіти чітко дотримується алгоритму практичного заняття; коректно застосовує криміналістичну термінологію; демонструє розуміння послідовності практичних дій та їх криміналістичного значення.
2	0,75	1,5	Практичне завдання виконано в основному правильно; здобувач освіти дотримується загальної логіки практичного заняття, однак допускає окремі неточності у послідовності дій або формулюваннях; термінологія застосовується загалом правильно.
3	0,5	1	Практичне завдання виконано частково; здобувач освіти відтворює окремі елементи алгоритму практичного заняття, однак допускає істотні помилки або не забезпечує повноти виконання практичних дій.
4	0	0	Практичне завдання не виконано або виконано з грубими помилками; відсутнє розуміння змісту практичного заняття та порядку виконання криміналістичних дій.

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з освітнього компоненту є:

- повнота розкриття питання;

- використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);
- логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

Оцінювання лабораторних робіт (денна/заочна форми навчання)

Лабораторна робота оцінюється за якістю виконання практичних дій (алгоритм), коректністю фіксації/оформлення результатів та обґрунтуванням висновків.

Шкала для лабораторних робіт, що оцінюються у 9 балів (Лаб.2–Лаб.7):

9 – виконано повністю; дотримано алгоритм; коректно застосовано термінологію; оформлення без суттєвих помилок; висновок обґрунтований і відповідає отриманим результатам.

8 – виконано повністю, але є 1–2 несуттєві неточності (оформлення, терміни, дрібні помилки у фіксації), які не впливають на змістовний результат.

7 – виконано загалом правильно, але є помітні прогалини: неповна фіксація/опис, слабке обґрунтування висновку або помилки в окремих етапах алгоритму.

6 – виконано частково; відтворено лише частину алгоритму; наявні помилки, що знижують доказову/прикладну цінність результату; висновок неповний.

5 – виконано фрагментарно; порушено ключові етапи алгоритму; оформлення/фіксація не відповідає вимогам; висновок необґрунтований.

4–1 – виконання мінімальне (окремі елементи без цілісної логіки), суттєві помилки в діях і оформленні.

0 – роботу не виконано / відсутній захист / матеріали не подані.

Шкала для лабораторної роботи, що оцінюється у 8 балів (Лаб.1 «Огляд місця події»):

8 – повний алгоритм огляду; логічна послідовність; належна фіксація (опис/фото/схема за вимогами заняття); коректні висновки.

7 – загалом повно, але є поодинокі неточності у фіксації чи формулюваннях.

6 – виконано основні дії, але фіксація/опис неповні або є помилки в етапах.

5 – значні прогалини у фіксації/оформленні або порушення ключових етапів огляду.

4–1 – фрагментарне виконання без відтворення алгоритму.

0 – не виконано/не захищено.

Оцінювання модульної контрольної роботи (денна (очна) та заочна форми навчання) – 15 балів

№ п/п	бали	Оцінка відповідно ECTS
1	15-13	здобувач освіти повно відповідає на питання модульної контрольної роботи, вільно володіє термінологією, вміє застосовувати норми законодавства при відповіді на питання та аргументувати свою позицію;
2	12-9	здобувач освіти при відповіді на питання модульної контрольної роботи допускає поодинокі неточності; володіє термінологією; знає нормативно-правові акти з питання контрольної роботи; вміло застосовує норми законодавства при відповіді на питання;
3	8-5	здобувач освіти поверхнево володіє більшістю питаннями модульної контрольної роботи, знає основні категорії та нормативно-правові акти; використовує норми законодавства, але не пояснює їх застосування при відповіді на питання;
4	4-0	здобувач освіти не може дати аргументовано відповідь на питання модульної контрольної роботи, висловлює власну думку при відповіді на питання без посилання на норми законодавства, володіє окремими правовими категоріями.

VI. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Нормативно-правові акти

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. URL: № 2341-III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 13 квітня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
5. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
6. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>
7. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

Навчальна та наукова література

Основна

1. Криміналістика : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька. 6-те вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2020. 544 с.
2. Криміналістика : підручник / за ред. М. В. Салтєвського. Київ : Алерта, 2021. 528 с.
3. Криміналістична техніка : навч. посіб. / В. Ю. Шепітько, О. В. Баулін, М. Г. Щербаковський. Харків : Право, 2021. 256 с.
4. Тактика слідчих (розшукових) дій : навч. посіб. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2022. 312 с.
5. Методика розслідування кримінальних правопорушень : навч. посіб. / за ред. М. Г. Щербаковського. Харків : Право, 2023. 320 с.
6. Fisher B. A. J., Fisher D. R. Techniques of Crime Scene Investigation. 9th ed. Boca Raton : CRC Press, 2019.
7. Saferstein R. Criminalistics: An Introduction to Forensic Science. 12th ed. Pearson, 2020.

Додаткова

1. Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика: сучасні проблеми і тенденції розвитку: монографія. Харків : Право, 2020.
2. Щербаковський М. Г. Судові експертизи у кримінальному провадженні : навч. посіб. Харків: Право, 2021.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний вебпортал Верховної Ради України – <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України – <https://mvs.gov.ua>
3. Офіційний сайт Національної поліції України – <https://www.npu.gov.ua>
4. Єдиний державний реєстр судових рішень – <https://reyestr.court.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua>
6. INTERPOL – Forensic and Criminal Analysis – <https://www.interpol.int>
7. Council of Europe – HELP Programme – <https://www.coe.int/en/web/help>